

๓๕๓๖๐๘๑ LCCS/M : สาขาวิชา : พิพิธภัณฑสถานและการอนุรักษ์วัสดุทางวัฒนธรรม ; ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)

ศัพท์สำคัญ : หนังสือสมุดไทย / การออกแบบ / นิทรรศการ

สิริกาญจน์ รัตนเกตุ : การออกแบบนิทรรศการเรื่อง "หนังสือสมุดไทย" ณ อาคารเรือนไทย มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา นครปฐม (AN EXHIBITIONAL DESIGN FOR THAI TRADITIONAL MANUSCRIPTS FOR THE THAI-HOUSE BUILDING AT MAHIDOL UNIVERSITY) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ภัททิยา ยิมเรวัต Doctorat de L'EHSS., อภิญา บัวสว่าง B.A., M.A., เกียงไกร สัมปชสิทธิ์ B.Arch., M.Sc. ๑๘๔ หน้า ISBN : ๙๗๔-๕๘๙-๑๗๐-๓

การดำเนินงานกิจการพิพิธภัณฑสถานต้องคำนึงถึงหน้าที่ต่าง ๆ ของพิพิธภัณฑสถานเป็นหลัก ซึ่งได้แก่ การรวบรวม การตรวจพิสูจน์ การบันทึกหลักฐาน การสงวนรักษา การจัดแสดง การให้ความรู้ และหน้าที่ต่อประชาชน การจัดแสดงในพิพิธภัณฑสถานมี ๒ ประเภท คือ การจัดนิทรรศการถาวรและการจัดนิทรรศการชั่วคราวการจัดนิทรรศการชั่วคราวนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ เฉพาะเรื่อง และเป็นการดึงดูดให้ผู้ชมเข้ามาชมนิทรรศการเป็นประจำการจัดนิทรรศการชั่วคราวนี้สามารถเลือกเรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจของประชาชน หรือความรู้เฉพาะเรื่องต่าง ๆ มานำเสนอ

การศึกษาวิทยานิพนธ์เล่มนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะเสนอรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดนิทรรศการ ณ อาคารเรือนไทย มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา หัวข้อเรื่องที่น่าสนใจมาศึกษาเพื่อเป็นตัวอย่างในการจัดนิทรรศการ ได้แก่ หนังสือสมุดไทย ซึ่งจัดว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของชาติ โดยแบ่งหัวข้อในการนำเสนอเพื่อออกแบบจัดแสดงดังนี้ ความเป็นมาของหนังสือสมุดไทย การแบ่งประเภทหนังสือสมุดไทย วิธีการทำหนังสือสมุดไทย ตัวอักษรที่ใช้ในการบันทึก คุณค่าในหนังสือสมุดไทย การเขียนและอุปกรณ์การเขียนหนังสือสมุดไทย รวมทั้งการอนุรักษ์หนังสือสมุดไทย

ผลการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบขั้นตอนการจัดนิทรรศการ ตลอดจนรูปแบบการจัดนิทรรศการ และการออกแบบนิทรรศการที่เหมาะสมสำหรับอาคารเรือนไทย โดยได้นำเสนอปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดต่าง ๆ ในการใช้เรือนไทยเป็นสถานที่จัดแสดงนิทรรศการ รวมไปถึงข้อแก้ไขต่าง ๆ อันจะช่วยขจัดปัญหาที่พบ ซึ่งนับว่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการดำเนินงานจัดนิทรรศการ วิทยานิพนธ์เล่มนี้จะเป็นแนวทางหรือแบบอย่างสำหรับการจัดนิทรรศการ ณ อาคารเรือนไทยมหาวิทยาลัยมหิดล ตลอดจน ณ อาคารเรือนไทย อื่นต่อไปด้วย